



Att tänka på vid smala körfält

Per Centrell – Ramböll Sverige AB

RAMBÖLL

Att tänka på vid smala körfält

Ett seminarium som hölls tidigare i år hade rubriken:

"Smala körfält – en utmaning för belägningsbranschen"

På 20 min ska jag försöka återberätta vad som sades av experter på 6 timmar.

RAMBÖLL

2

Att tänka på vid smala körfält

www.nvfnorden.org

Klicka på Beläggning och välj sedan Seminar.



RAMBÖLL

3

Att tänka på vid smala körfält

1. Erfarenheter från utförda försök

Vad är syftet med smala körfält?

1. Öka trafiksäkerheten (2+1 väg)
2. Minska vägområdet

RAMBÖLL

4

Ökad trafiksäkerhet och minskat vägområde



RAMBÖLL

5

Att tänka på vid smala körfält

1. Erfarenheter från utförda försök

Vad är syftet med smala körfält?

1. Öka trafiksäkerheten (2+1 väg)
2. Minska vägområdet
3. Kollektivtrafikfält

RAMBÖLL

6

Timglashållplats



Källa: Exempelbanken, Solna

RAMBÖLL

7

Att tänka på vid smala körfält

1. Erfarenheter från utförda försök

Vad är syftet med smala körfält?

1. Öka trafiksäkerheten (2+1 väg)
2. Minska vägområdet
3. Kollektivtrafikfält
4. Öka kapaciteten - Essingeleden

RAMBÖLL

8

Essingeleden från tre till fyra körfält



Källa: DN

RAMBÖLL

9

Att tänka på vid smala körfält

1. Erfarenheter från utförda försök

Erfarenheter TRV

2+1 vägar ger ett mervärde för samhället, men är samtidigt dyrare att underhålla.

+ /- Samhällsekonomi

- Inom 10 år kommer denna typ av vägar att kosta 100 mkr extra i underhåll per år!

RAMBÖLL

10

Att tänka på vid smala körfält

1. Erfarenheter från utförda försök

Dimensionering

"På grund av den extremt spårbundna, dubbelriktade trafiken bör konstruktionen utformas för 2.5 gånger det antal tunga fordon i ett körfält (ADTK,tung) som den övriga gatans körfält är dimensionerad för. Denna åtgärd bör omfatta minst 50-75 m före och efter den avsmalnande ytan."

Smalare körfält (som ofta vid 2+1) ger mer kanaliserad trafik och detta innebär en förkortad livslängd avseende sprickbildning i asfalt (ca 10-15%).



RAMBÖLL

11

Att tänka på vid smala körfält

2. Beläggningsteknik för smala körfält

Planering – ett av de mest kritiska momenten

Utan bra förberedelse ska man inte starta arbetet. På dessa vägar krävs en bra planering och god kommunikation.

RAMBÖLL

12

Att tänka på vid smala körfält

2. Beläggningsteknik för smala körfält

Planering – tänk på att:

1. Undersök trafikmängd under tidsperioden, per timme.
2. Vem sköter skyltning? (tex driftentreprenör)
3. Kommunikationsplan (kontakt med boende, radio, press mm)
4. Risk- och sårbarhetsanalys (vad händer om)
5. Omledningsplan

RAMBÖLL

13

Att tänka på vid smala körfält

2. Beläggningsteknik för smala körfält

Kvalitet

- Rätt metod och bra kvalitet!
- Vi måste sträva efter hållbara, rimligt överdimensionerade åtgärder.
- Använd bästa möjliga produkt:
 - Stenmaterialets hårdhet (kulkvarn/Prall/Spårdjup)
 - Modifierat bindemedel
 - Gummiastfalt
- ...och ställ rätt, men tuffa krav på kvalitet!

RAMBÖLL

14

Att tänka på vid smala körfält

3. Praktiska utföranden smala körfält

Utmaningar vid om- / nybyggnad

1. Dyrare underhåll samt mera omständligt att utföra underhåll
 - Arbetsmiljö
 - Ev. omledning av trafik
 - Kapaciteter
2. Framkomlighet vid olyckor
 - För räddningsfordon
 - För vanliga trafikanter
3. Snöröjning
 - Problem att bli av med snön vid plogning
 - Smältvatten från snövallar fryser till is



RAMBÖLL

15

Att tänka på vid smala körfält

3. Praktiska utföranden smala körfält

Smalare körfält blir dyrare att utföra

- Ca 20 – 30 % lägre kapacitet = 15 kr/ton
- Dyrare trafikanordningar = 15 kr/ton
- Tidsrestriktioner, korta arbetspass = 20 kr/ton
- Krångligare transporter = 10 kr/ton
- Störningar för trafikanter = xx kr/ton

Summa exkl. trafikantkostnad

Ca 60 + xx kr / ton

RAMBÖLL

16

Att tänka på vid smala körfält

Sammanfattning

- Planera - Tänk på driftåtgärder och trafikanter
- Överdimensionera
- Använd inte slentrianmässigt samma beläggningstyp
- Var beredd på att såväl investerings- som driftkostnaderna ökar
- Smala körfält har kommit för att stanna
- **Det räddar liv och skapar goda förutsättningar för kollektivtrafiken**

RAMBÖLL

17

TACK!

RAMBÖLL

18